

Povzetek predloga Evropske komisije

Preprečevanje vnosa invazivnih tujerodnih vrst

ZA KAJ GRE

Kadar živali in rastline zanesemo v novo naravno okolje, v katerem jih navadno ni najti, lahko povzročijo hudo škodo. Najsi je vnos tujerodnih vrst naključen ali nameren, posledice so enake:

- velik upad **biotske raznovrstnosti**, včasih tudi izumrtje domačih vrst. Najbolj prizadeta so ozemlja EU zunaj Evrope, ki so biotsko najpomembnejša in hkrati najbolj ogrožena („vroče točke“);
- prenos **bolezni** na človeka,
- gospodarska škoda, na primer milijardni stroški zaradi **izpada pridelkov poljščin in poškodovane infrastrukture**.

Težave so vse večje. Nove invazivne vrste prihajajo v Evropo s povečano mednarodno trgovino in potovanjem, podnebne spremembe stvari še otežujejo.

PREDLAGANI UKREPI

Ukrepi, ki bi preprečili invazivnim tujerodnim vrstam vstop v EU in omogočili uspešnejše ravnanje s tistimi, ki so se v našem prostoru že naselile.

PREDNOSTI PREDLOGA

Javni organi: manj stroškov zaradi omejevanja, odpravljanja in poplčila škode, ki jo povzročijo invazivne tujerodne vrste.

Mala podjetja: manj stroškov zaradi poškodovane infrastrukture in okolja za kmete, živinorejce, ribiče, gozdarje ter delavce v turizmu in prostočasnih dejavnostih.

Državljeni: boljša zaščita zdravja, posesti in okolja.

ZAKAJ UREJANJE NA RAVNI EU

Enotna pravila za vso Evropsko unijo so nujna:

- invazivne tujerodne vrste ne poznajo nacionalnih meja,
- sedanji nacionalni ukrepi so preveč razdrobljeni, da bi bili lahko uspešni: ena država denimo ukrepa proti določeni vrsti, njena soseda pa ne.

PREDLAGANE SPREMEMBE

- Popolna prepoved uvoza, prodaje, vzgajanja, uporabe, izpusta itd. najbolj problematičnih invazivnih tujerodnih vrst („prednostne vrste“).
- Države EU bodo morale za uveljavitev prepovedi organizirati mejne kontrole ter uvesti sistem nadzora, s katerim bo mogoče odkrivati prepovedane vrste. Uvesti bodo morale tudi sistem, s katerim bo mogoče odkrivati vrste, ki v Evropo prihajajo naključno.
- Države EU bodo morale ob odkritju prepovedane vrste v EU s takojšnjim ukrepanjem preprečiti širjenje te vrste. Vsak posameznik bo moral pomagati odkrivati tujerodne vrste in o njih obvestiti ustrezne organe.
- Države članice bodo morale uvesti ukrepe, s katerimi bodo obvladovale tiste prepovedane vrste, ki so že razširjene ali se množično razširjajo.

ZAČETEK VELJAVNOSTI

- Predlagana uredba naj bi začela veljati leta 2016.